OIKEUSMINISTERIÖ

LAUSUNTO 1 (1)

Lainvalmisteluosasto
Lainsäädäntöneuvos Ville Hinkkanen

13.11.2018

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Viite: Asiantuntijapyyntö 9.11.2018 (LaV ke 14.11.2018 klo 9.00)

Törkeät lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset (HE 212/2018 vp)

Tausta

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen strategisen ohjelman (Hallituksen julkaisusarja 10/2015, s. 36—37) mukaan eräänä oikeuspolitiikan tavoitteena on, että Suomessa oikeusturva toteutuu tehokkaasti ja rangaistukset vastaavat yleistä oikeustajua. Hallitusohjelman mukaan on varmistettava, että rikoksista annettavat rangaistukset ovat oikeudenmukaisessa suhteessa teon moitittavuuteen. Ohjelman mukaan lapsiin kohdistuvien törkeiden seksuaalirikosten rangaistustasoa tarkistetaan.

Esityksen sisältö

Esityksessä ehdotetaan, että lapsen seksuaalisen hyväksikäytön (RL 20:6) enimmäisrangaistus korotettaisiin neljästä vuodesta kuuteen vuoteen vankeutta. Lisäksi rikoslakiin lisättäisiin törkeää lapsenraiskausta koskeva uusi rangaistussäännös (RL 20:7 b). Rikoksesta rangaistaisiin sitä, joka syyllistyy samalla teolla törkeään raiskaukseen ja sukupuoliyhteyden käsittävään törkeään lapsen seksuaaliseen hyväksikäyttöön. Rangaistusasteikko olisi 4—12 vuotta vankeutta, joka merkitsisi vähimmäisrangaistuksen ankaroitumista. Muualle lainsäädäntöön tehtäisiin edellä ehdotetun johdosta tarpeellisia muutoksia.

Vaikutukset

Esitys ankaroittaisi vakavimpien lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten rangaistuksia ja vaikuttaisi sitä kautta lapsen seksuaalista hyväksikäyttöä ennaltaehkäisevästi. Enimmäisrangaistuksen korotus vähentää lapsen seksuaalista hyväksikäyttöä vuosittain arviolta 4—16 rikoksella ja törkeää lapsenraiskausta koskeva säännös ehkäisee yhden rikoksen noin joka kuudes vuosi. Esitys kasvattaa vankilukua noin 13 vangilla, mikä merkitsee noin 0,9 miljoonan euron vuotuisia kustannuksia.

Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1.6.2019.

Yhdistetyt asiat

HE:n käsittelyyn on yhdistetty aloitteet KAA 3/2015 vp, LA 21/2015 vp, LA 96/2017 vp, LA 14/2015 vp ja LA 45/2015 vp. Oikeusministeriö ottaa näihin tarkemmin kantaa vastineessa.

Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	Faksi	Sähköpostiosoite
Eteläesplanadi 10 HELSINKI	PL 25 00023 VALTIONEUVOSTO	02951 6001	09 1606 7730	oikeusministerio@om.fi